

Ed.

168. Nefndarálit

[85. mál]

um frv. til laga um efnahagsaðgerðir.

Frá 1. minni hl. fjárhags- og viðskiptanefndar.

Þær ráðstafanir, sem í frv. þessu felast, skipta litlu um ástand efnahagsmála. Ráðstafanirnar eru gamalkunnar: Einhliða ákvörðun ríkisstjórnar um almenna lækkun launa ásamt skattahækkunum og tilfærslum fjármuna í kjölfar gengisfellingar. Aðgerðir af þessu tagi hafa ítrekað verið reyndar á umliðnum árum. Árangurinn hefur enginn orðið þegar litið er til lengri tíma en örfárra mánaða. Þvert á móti hafa stöðugar bráðabirgðalausnir af þessu tagi komið í veg fyrir, að nokkur raunveruleg stefnubreyting hafi verið gerð í stjórn efnahagsmála, og því í sannleika sagt unnið gegn þeim markmiðum, sem þeim hefur verið ætlað að ná. Þannig mun einnig fara nú. Þegar afgreiða skal frumvarp þetta til staðfestingar á bráðabirgðalögum ríkisstjórnarinnar frá því í ágústmánuði s. l. er þegar séð að aðgerðirnar eru runnar út í sandinn og fórn launafólks mun enn einu sinni engum árangri skila.

Alþýðuflokkurinn telur að gersamlega þýðingarlaust sé að halda áfram á þessari braut sífelldra bráðabirgðalausna. Algert meginatriði er að menn láti þeim lokið, en stígi í þeirra stað fyrsta skrefið í átt til gerbreyttrar stefnu og stjórnunar í efnahagsmálum þjóðarinnar. Í samræmi við það telur flokkurinn að nú eigi að samþykkja eftirtaldar ráðstafanir:

1. Með breytingum á lögum um tekju- og eignarskatt verði komið á afkomuþryggingu heimilanna þar sem þjóðfélagið ábyrgist öllum þegnum þjóðfélagsins tiltekið lágmarks lífskjarastig sem verðbólga, skattahækkanir, tekjumissir vegna sjúkdóma, aldurs og örorku, atvinnumissir og aðrar slíkar óviðráðanlegar aðstæður fyrir einstaklinginn fái ekki hróflað við. Jafnframt verði með breytingum á sömu lögum tryggt jöfnun á orkukostnaði.

2. Með breytingum á lögum um framleiðsluráð landbúnaðarins og fjárlögum verði stigið fyrsta skrefið í afnámi útflutningsbóta á landbúnaðarafurðir með því að lækka þá fjárhæð, sem til þess er ætluð á fjárlögum, um $\frac{1}{4}$ hluta. Í staðinn verði landbúnaðinum veittur tímabundinn framleiðslu- og framleiðnistyrkur til stuðnings við nýjar og ábatasamar búgreinar og uppbyggingu iðnaðar í dreifbýlinu.

3. Samþykkt verði frumvarp um tímabundna stöðvun á innflutningi fiskiskipa og hagkvæmni í endurnýjun fiskiskipastólsins. Áhersla verði lögð á að efla hagræðingu og tækni-framfarir í fiskvinnslu og breytingar í þá átt gerðar á lögum og reglum um lánveitingar stofnlánasjóða.

4. Kosin verði á Alþingi nefnd til þess að gera í samráði við sjómenn og útvegsmenn tillögur um veiðileyfastjórn á fiskveiðum þannig að full og hagkvæm nýting fái st. á íslenskum fiskimiðum og hagstæðustu útgerðaraðstæður fái að njóta sín.

5. Allt sparifé verði samstundis verðtryggt til þess að tryggja hag sparifjareigenda og skapa á ný nægilegt framboð á lánsfé. Jafnframt verði samþykkt frumvarp um breytingu á útreikningsreglum lánskjaravísitölu þannig að greiðslubyrði af verðtryggðum lánnum aukist aldrei umfram hækkun verðbóta á laun.

6. Til þess að mæta sérstaklega áhrifum verðtryggingastefnunnar gagnvart húsbyggingum verði samþykkt frumvarp um sérstök viðbótarlán úr bankakerfinu til húsnæðisöflunar.

7. Á næstu þremur árum verði ný erlend lán takmörkuð við skuldbreytingar og erlenda kostnaðarpætti arðbærra framkvæmda, en önnur erlend lántaka verði bönnuð.

8. Framkvæmdastofnunin verði lögð niður í núverandi mynd, en byggðastefna verði mörkuð með afgreiðslu Alþingis á fjármögnunar- og framkvæmdaáætlun í byggðamálum til fjögurra ára í senn. Framkvæmd slíkra áætlana verði í höndum aðila, sem lúti sameiginlegri stjórn ríkisvalds og sveitarfélaga.

Með þessum aðgerðum vill Alþýðuflokkurinn að stigið verði fyrsta skrefið í átt til kerfisbreytingar í efnahagsmálum og gerbreyttra stjórnarháttanna. Þingflokkur Alþýðuflokksins er reiðubúinn til samstarfs við hverja þá aðila á Alþingi sem vilja taka þátt í aðgerðum á ofangreindum grundvelli. Komi fram meirihlutavilji á Alþingi fyrir lagasetningu um efnahagsmál samkvæmt þessari stefnumörkun er þingflokkur Alþýðuflokksins fús að standa að henni með öðrum þingflokkum.

Það frumvarp til staðfestingar á bráðabirgðalögum, sem hér er til afgreiðslu, gerir á hinn bóginn einungis ráð fyrir kaupskerðingu hjá launafólki. Slík ráðstöfun ein sér er ósanngjörn, og hún mun ekki skila árangri. Alþýðuflokkurinn er því andvígur frumvarpinu og munu þingmenn Alþýðuflokksins greiða atkvæði gegn 1. gr. þess.

Alþingi, 14. des. 1982.

Kjartan Jóhannsson.